

Агенции на ЕС в областта на правата на човека и външните отношения

1. Агенции в областта на правосъдието и вътрешната сигурност
2. Агенции в областта на външната сигурност и отбраната

По т. 1

1. Европейска правоприлагаща агенция - **European Law Enforcement Agency (EUROPOL)**
2. Европейски полицейски колеж – **European Police College (CEPOL)**
3. Звено на Европейския съюз за съдебно сътрудничество – **The European Union's Judicial Cooperation Unit (EUROJUST)**
<http://www.eurojust.europa.eu/about/background/Pages/History.aspx>
4. Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници – **European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders (FRONTEX)**
5. Европейска агенция за мрежова и информационна сигурност – **European Network and Information Security Agency (ENISA)**
<http://www.enisa.europa.eu/about-enisa>

12. Агенции на ЕС - II

Европейска правоприлагаща агенция (Европейска полицейска служба)

European Law Enforcement Agency (EUROPOL)

❑ Създаден е по решение на Съвета на ЕС от 1995 г. след подписването на Договора от Маастрихт, включващ разпоредби за СОПВР и след влизането в сила на Шенгенското споразумение. Оперативна работи от 1999 г.

❑ Седалището на Европол е в Хага. Там работят над 620 служители в тясно сътрудничество с правоприлагащите органи в 27-те държави-членки на Европейския съюз и в други страни партньори на ЕС като Австралия, Канада, САЩ и Норвегия.

От 1.1. 2010 г. е трансформиран от служба в агенция на ЕС. Това ѝ дава по-стабилна база за финансиране, но увеличава парламентарния контрол върху дейността.

Европол е наследник на [TREVI](#) – (*Terrorisme, Radicalisme, Extrémisme et Violence Internationale*) – мрежа на ЕИО за обмен на информация и координация на действията на правоохранителните органи на държавите от ЕИО.

Новата сграда на Европол в Хага

□ ЕВРОПОЛ е подчинен на Съвета на ЕС
(Формат “Правосъдие и вътрешни работи
Justice and Home Affairs).

Той назначава неговия директор и трима
зам. директори, които заедно формират Директората.

В момента директор е британец
(Rob Wainwright – на снимката), заместниците му са холандец,
французин и италианец. Директоратът осъществява текущия
оперативен контрол.

□ Управителният съвет отговаря за планирането на дейността на Европол и за съблюдаването на решенията на Съвета. Той включва по един представител от държава-членка и един на Европейската комисия. ЕВРОПОЛ има също Контролна инстанция за защита на данните; Финансов контрольор; Финансова комисия.

□ Дейността на Европол се финансира извън бюджета на ЕС от държавите-членки. От 2010 г. е възможно и използване на бюджетни средства на ЕС за конкретни проекти.

Основните функции на Европол са:

- ❖ Съдействие за обмен на информация между ДЧ;
- ❖ Събиране и анализ на оперативна и разузнавателна информация;
- ❖ Незабавно да уведомява компетентните власти в ДЧ за информация, която ги засяга, както и за установени взаимовръзки между криминални деяния;
- ❖ Подпомага разследванията в ДЧ с информация и разузнавателни данни;
- ❖ Поддържа компютаризирана система за събиране и обработка на собствената информация и разузнавателни данни;

Европол няма екзекутивни функции и за разлика от Интерпол не издава заповеди за арест.

EUROPOL INFORMATION SYSTEM (DECEMBER 2010)

Content:

- 174 459 objects
- 35 585 'person' entities

Compared to December 2009, the number of objects in the Europol Information System increased by 28 %.

Major crime areas:

- drug trafficking, 26 % of all objects
- trafficking in human beings, 24 %
- forgery of money, 20 %
- robbery, 9 %
- fraud and swindling, 4 %

Usage:

- 137 339 insertions of new data were performed in the Europol Information System in 2010
- 147 345 searches were run through the system in 2010

Article 3 of the Europol Convention describes Europol's principal tasks:

- to facilitate the exchange of information between the member states
- to obtain, collate and analyse information and intelligence
- to notify the competent authorities of the member states without delay of information concerning them and of any connections identified between criminal offences
- to aid investigations in the member states by forwarding all relevant information to the national units
- to maintain a computerised system of collected information allowing data to be input, accessed and analysed.

Звено на ЕС за съдебно сътрудничество - Евроджъст
The European Union's Judicial Cooperation Unit
(EUROJUST)

Роля: подпомага сътрудничеството между националните органи в борбата срещу тежката организирана престъпност, която засяга повече от една страна от ЕС

Административен директор: Клаус Раквиц

Членове: колегиален орган на Евроджъст, по 1 член от всяка страна от ЕС

Представител от България от 2014 г. (национален член на Евроджъст):

Камен Михов – бивш зам. Главен прокурор и председател на
Върховната касационна прокуратура

Създадено: 2002 г., **Брой на служителите:** 240

Местоположение: Хага

Звеното подпомага борбата на страните от ЕС срещу организираната престъпност, която засяга повече от една страна от ЕС, като:

- ✓ координира разследванията и наказателните преследвания с участието на поне 2 държави
- ✓ помага за разрешаване на конфликти, свързани с юрисдикцията
- ✓ улеснява изготвянето и прилагането на правните инструменти на ЕС, като европейските заповеди за арест и заповедите за конфискация и замразяване.

За целта Евроджъст:

- ❖ провежда координационни заседания
- ❖ финансира и осигурява експертно участие в съвместни екипи за разследване
- ❖ организира координационни центрове.

В рамките на Евроджъст работят и секретариатите на:

- Европейската съдебна мрежа,
- Мрежата на съвместните екипи за разследване
- Мрежата за разследване и наказателно преследване на геноцид, престъпления срещу човечеството и военни престъпления (мрежа по въпросите на геноцида).

Всяка година Евроджъст работи по около **2000 случая**, провежда близо **200 координационни заседания** и ръководи **10 координационни центъра**.

В координационните заседания на Евроджъст участват **прокурори, съдии и полицейски служители**. Те се възползват от опита, инфраструктурата и преводаческите служби на звеното. Разходите за пътуване и настаняване са за сметка на Евроджъст.

В **координационните центрове** се провеждат дни на съвместни действия, по време на които участниците **обменят информация** във връзка с тежката организирана престъпност, която засяга повече от една страна.

Евроджъст има споразумения за сътрудничество с много държави извън ЕС, както и с международни агенции, включително: Интерпол и Службата на ООН по наркотиците и престъпността.

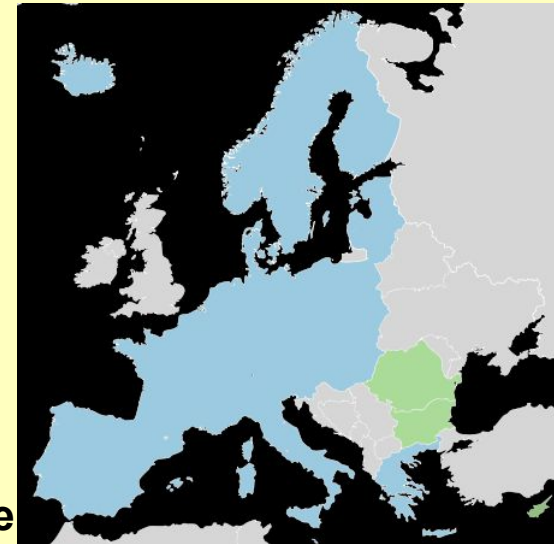
12. Агенции на ЕС - II

Европейска агенция за гранична и брегова охрана European Border and Coast Guard Agency (FRONTEX)

❖ Фронтекс е агенция, призвана да обслужва Шенгенското пространство (ШП), осигурявайки еднакво сигурна защита на външните граници. Външните граници на ШП са: 42 672 км водни и 8 826 км. сухопътни. Те се охраняват от около 400 000 служители.

❖ Функциите на Фронтекс са:

- **Оценка на риска по границите на база на непре информация чрез автоматизирана система.**
- **Отправяне на препоръки към държава членка за вземане на спешни мерки за овладяване на рискова ситуация по нейната граница.**
- **Временно поемане охраната на проблемен участък от външните граници на съюза по искане на ДЧ или при неизпълнение от нейна страна на отправените препоръки. Изисква се съгласие на ЕК.**
- **Сили за бързо реагиране - Rapid Border Intervention Teams (RABITs).**
- **Провеждана на спасителни акции по море.**

- **Координация на оперативното сътрудничество на държавите-членки на база на оценката на риска.**
- **Координация на действията с трети страни за овладяване на кризисна ситуация по външните граници на ЕС.**
- **Обучение по общи стандарти и в съответствие с разпоредбите на Интегрираното управление на границите**
- **Подпомагане на научно-развойни проекти, свързани с охраната на границите.**
- **Осъществявана на принудително репатриране в чужбина на лица незаконно влезнали в ЕС.**

- ❖ **Седалището на Фронтекс е във Варшава (на снимката директор, зам. директор, Управителен съвет, включващ представител на държавите-членки и 2 представители на комисия, Служба за вътрешен одит.**

Шенгенската информационна система II

The Schengen Information System II (SIS II)

Предоставя информация на всички гранични и полицейски служби за:

- Валидни/ невалидни документи за самоличност с лични данни;
- Издирвани лица;
- Издирвани предмети (коли);
- Издирвани оръжия.

Информацията се съхранява на централен сървър за постоянна обмяна на данните и национални информационни системи. За момента ШИС съхранява повече от 35 млн. сигнала.

Визова информационна система на ШП

Visa Information System (VIS)

Предоставя информация на всички гранични и консулски служби за:

- Валидни/ невалидни документи за самоличност с лични данни;
- Предходни откази да бъде издавана виза;
- Предходни просрочвания на виза или други правонарушения;
- Други основания да се откаже достъп до територията на Шенген.

12. Агенции на ЕС - II

2. Агенции в областта на външната сигурност и отбраната

- Европейска отбранителна агенция [European Defence Agency \(EDA\)](#)
- Институт на Европейския съюз за изследване на сигурността [European Union Institute for Security Studies \(ISS\)](#)
- Европейски сателитен център [European Union Satellite Centre \(EUSC\)](#)
...разкажете за тази агенция <http://www.satcen.europa.eu/>

Б) Европейска отбранителна агенция (ЕОА)

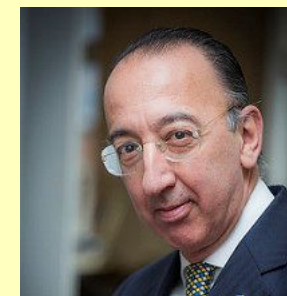
[European Defence Agency \(EDA\)](#)

Главен изпълнителен директор - Jorge Domescq (на снимката, от Испания)

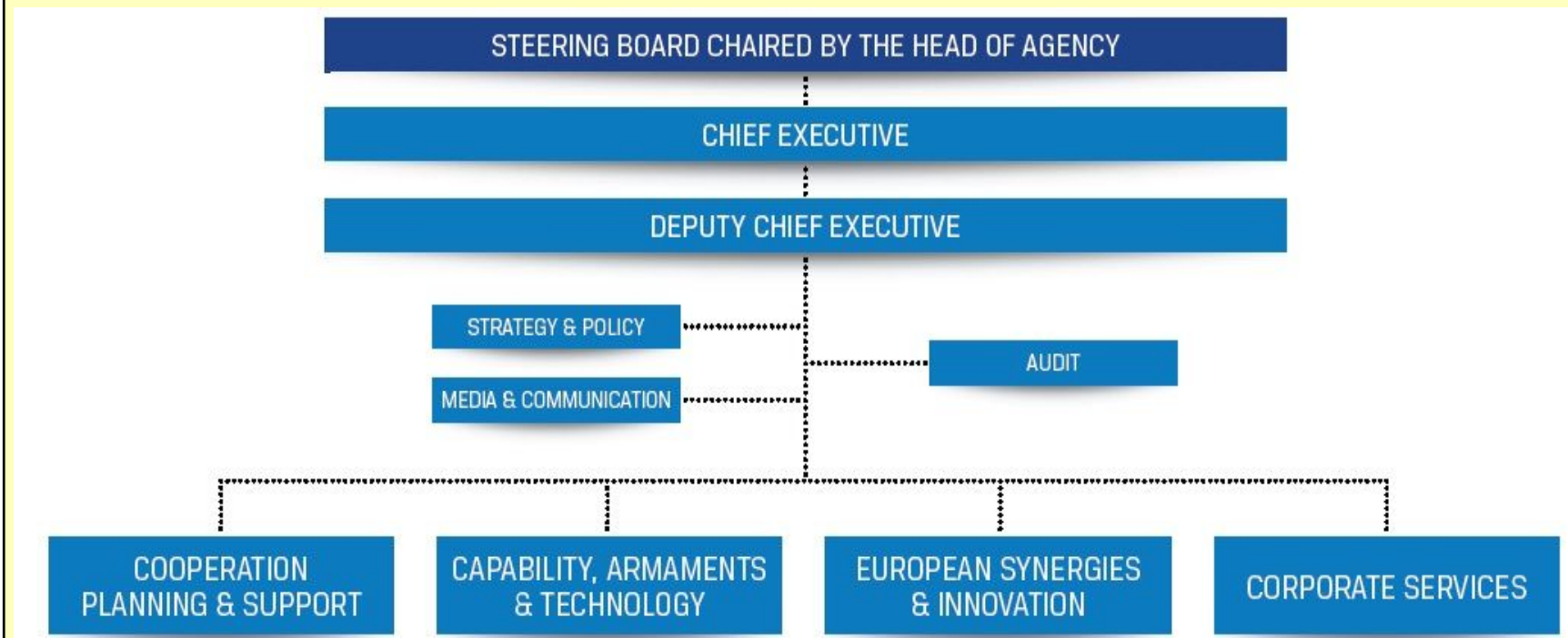
ЕОА е създадена с решение на Съвета на ЕС през 2004 г. за да "оказва подкрепа на държавите-членки в техните усилия за подобряване на европейските отбранителни способности в областта на управлението на кризи и за подкрепа на Европейската политика за сигурност и отбрана".

Агенцията има 4 основни функции:

- Развитие на отбранителните способности на ЕС
- Сътрудничество в областта на въоръженията (общи стандарти)
- Развитие на европейска технологична и индустриална база за отбрана (единен пазар на оръжия)
- Развитие на отбранителните изследвания и технологии (общи проекти)

Структура на управление:

- ЕОА е единствената агенция на ЕС, чийто управителен съвет се състои от министри – министрите на отбраната на ДЧ под председателството на Върховния представител. Управителният съвет приема годишен бюджет, тригодишна програма и годишен план.
- Поне два пъти годишно управителният съвет заседава и във формати директори по Логистика, отбранителна политика и развойна дейност в областта на отбраната.
- Върховният представител е по право ръководител на ЕОА, а изпълнителният директор се назначава от управителния съвет.

Седалището ѝ е в Брюксел (Белгия).

В ЕОА не участва единствено Дания. Великобритания се колебаеше, но се присъедини през 2012 г. Персоналът е около 110 души. Бюджетът около 30 млн. евро. Той се набира извън бюджета на ЕС с вноски на държавите-членки, които са пропорционални на техния БВП.

➤ Институт на Европейския съюз за изследване на сигурността - ИИС <http://www.iss.europa.eu/home/>

[European Union Institute for Security Studies \(EUISS\)](http://www.iss.europa.eu/home/) – в Париж

Институтът за изследване на сигурността е пълноправна агенция на съюза. Тя оперира в рамките на общата външна политика и политиката на сигурност (ОВППС). ИИС е автономна институция, която е обслужва всички останали институции и **най-вече върховния представител на ЕС за външните работи и политиката на сигурност (Европейската служба за външна дейност).**

ИИС е създадена с решение на Съвета на ЕС от 20 юли 2001 г. като продължител на традициите на **Института за изследване на сигурността на Западноевропейския съюз**. ИИС действа от началото на 2002.

ИИС се финансира чрез вноски на държавите-членки на ЕС (извън бюджета на ЕС).

Управлява се от 2 органа:

Управителен съвет (The Board) – управлява бюджета, извършва назначенията, приема работната програма (председател г-жа Могерини).

Комитет по политическите въпроси и въпросите на сигурността (The Political and Security Committee)

Директор на ЕИИС е Antonio Missiroli (на снимката, италианец).

Той е специалист по европейска политика. Бил е кореспондент на италиански вестник в Германия, след това експерт по въпросите на европейската сигурност.

Основни направления в дейността на ЕИИС са:

В регионален аспект:

Близкия изток, Африка, Китай , Афганистан, Индия, Русия и източните съседи на ЕС, Западните Балкани.

В тематичен аспект:

Отбранителната политика на ЕС, Тероризмът, Въоръжаване, разоръжаване и неразпространение на ядреното оръжие, Подпомагане на международните съдебни органи

Институтът събира, обработва и анализира информация и формулира по този начин стратегии, прогнози и препоръки за действие.

Организира семинари (мозъчни атаки), конференции и работни групи (Task Forces).

